

ARADUL

Cinstind credințele altora, te cinsti pe tine însuși, dar aceasta cinstire nu trebuie să fie slugărnice și este slugărnice politeța împinsă până la toleranța de a lăsa să-ți se batjocurească neamul și țara ta!

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
150 Lei 1 An	250 Lei 1 An
80 6 Luni	140 6 Luni
40 3 Luni	70 3 Luni

In străinătate dublu.

Iarăși recensământul.

Afirmațiile noastre din numărul trecut s'au verificat înocmai. A fost destul ca un ziar din capitală să publice câteva date privitor la procentualitatea naționalităților din Arad, arătând, cum era firesc, superioritatea numerică a elementului românesc, ca ziarul »Aradi Közlöny« să se scandalizeze, trăgând la îndoială veracitatea acestor cifre, inventate — spune autorul articolului din chestiune — de un certat cu operațiile elementare ale aritmetice.

Este într'adevăr ciudată mentalitatea celor care fac opinia publică ungurească a orașului nostru. Puțin le pasă că în era ungurească statisticile abia au putut arăta un procent de 69% pentru elementul maghiar din acest oraș, odinioară completamente neunguresc. În ochii lor schimbările celor 12 ani de stăpânire românească nu contează absolut nimic. Ei își trăiesc viața lor imaginară de singuri stăpânitori ai Aradului, cu o seninătate vrednică de admirat. Zică ce vor zice statisticile oficiale din București, noi suntem 70 la sută și basta.

Aradul unguresc! Am în fața mea un ziar, care cu un lux de amănunte descrie reusita magyarlului din săptămâna trecută, care — spune reporterul — a fost o »grandioasă demonstrație« bineînțeleasă antiromânească. Urmăresc lista participanților cu care fața senilă a magyarpărtului vrea să dovedească »dușmanilor« cât de numeroși sunt ungurii în Arad. Zadarnic mă căznesc să dau de câte un nume neaoș unguresc. Nemțești, jidovești, românești chiar în abundență, ungurești însă, vai, mai, »rare decât corbul alb«.

Căci nimeni nu va putea spune că alde Stauber, Krenner, Velcsov sau Parec, au sunet turanic, ca să amintim numai pe cei mai reprezentativi matadori ai politicianismului maghiar. Oricât s'ar bate în piept acești domni cu o bărbăție lor ungurească, nici cea mai iscusită analiză nu va putea descoperii în vinele lor o picătură de sânge arpadian.

Da domnilor aveți toată dreptatea; datele publicale de ziarul Dimineața sunt lipsite de o bază reală. Căci dacă ar fi să facem o strictă selecționare între cei cari s'au declarat cu prilejul recensământului unguri, suntem convinși că »massa ungurească« se va pierde în procentul dela coada statistice, care, înglobează într'o singură cifră pe cei de »alte naționalități«.

Pentru ziarul »Reggel«.

În numărul trecut al ziarului »Aradul« a apărut un articol în care se infierează atitudinea ziarului »Reggel« dispus a prezenta stările dela noi din țară în cele mai negre culori ale demoralizării. Tonul apăsător al acestui articol a fost pe deplin justificat, întrucât nu e acesta întâiul caz când un ziar minoritar caută să-și bată joc de țara care-l ocrotește, pentru a fi pe placul celorlor săi cu privirile îndreptate spre capitala Ungariei.

Ziarul »Reggel« în loc să facă »mea culpa« isbucnește cu o lavă de injurii la adresa noastră, ameninșând nici mai mult nici mai puțin că se va plânge la M. Sa Regele.

Pentru felul cum încearcă să ducă în eroare opinia publică, exploatând fraze din acel articol spre a înștrăina dela ziarul »Aradul« pe negustorii cari au înțeles să se facă cunoscuți cliențelei românești prin inseratele publicate în acest celit ziar românesc, ne vom răfui în fața judecătoriei.

Deocamdată ne mărginim a asigura pe cei dela »Reggel« că de-

parle de a ne infrica de ameninșările lor, vom ști să reacționăm și în viitor ori de câte ori scrisul lor isvorât dintr'o vădită reavoință va continua să atingă sensibilitatea noastră românească prin defaimarea stărilor dela noi, cari oricât ar fi de pesimiste, sunt incomparabil mai ideale decât în țara lui Horthy.

Și fiindcă răspunsul anonimului amintește și de Asociația »Infrățirea« ținem să precizăm:

1. că »ziarul Reggel«, contrar afirmărilor sale, n'a adus până acum nici cel mai neînsemnat serviciu acestei Asociații,

2. că înțelegem infrățirea și cu minoritarii când aceștia sunt de bună credință, v-brând sufletește în acelaș ritm al dragostei pentru noua lor patrie.

Decât prin defaimări deghizate și injurii neconținute la adresa țării noastre, cu greu vor putea conta la șansele acestei infrățiri.

»Aradul«.

† Ioan Vidu.

Doliul nostru.

Și n-am venit la voi la șură
Să mă uit pe sub căciulă,
Ci-am venit să joc o fată,
Să mă pomenească odată...

De câteori n-au fost aceste versuri balsam de alinare în vremuri, când versul și cântecul românesc ne-a fost singura comoară neoprită. Cine n'a cunoscut în Ardeal și dincolo de hotare numele lui Vidu, maestrul fermecător al dolnei, genialul cântăreț, pe care bândăfenii și l-au revindecat numai al lor, al Lugojuului

S'a dus, ne a părăsit Sufletul său, din al cărui nesecat isvor de inspirație artistică au fășnit comori scumpe de melodii ozi cunoscute până în cel din urmă cătun românesc, a sbrutat din mijlocul nostru spre a se înfășișă în ntea celui Atotputernic, pe care, în viață, a știut să l preamărească în atâtea imnuri de laudă.

Jalea Banatului e și jalea noastră, căci Vidu Ion, marele compozitor din Lugoj, a fost fiul Aradului, născut la Mănerău, învâțător în județul Arad, profesor la Preparandia și teologia din Arad și numai după aceea profesor în Lugoj, orașel de care s'a îndrăgostit și pe care l'a făcut cunoscut prin fa-

ma operilor sale muzicale și a corului său ajuns celebru.

Dar nu-l numai al nostru, ci al întregel Români, căci prin compozițiile sale a contribuit, într'o nebanuit de largă măsură la slăvirea țării, departe peste multe hotare, peste ocean, unde pr begii vor plânge în a multă vreme nostalgicele versuri »Auzi, cum răsundă valea...«

Să-l răsplătească Dumnezeu clipele de alinare, pe care de atâteaori și atătora le-a adus-o în sufletele cântecul său fermecat.

T.

Vin recruții.

Străzile Aradului răsună de cântece și chioțe. Sunt recruții care vin să-și facă datoria către țară. Aci un pâlă de oamant tăcuți, cu frunțile încreșite de-o seriozitate prematură: svabii; colo un șir de feciori români, ținându-se pe după cap, și horind din răspuseri, mai la o parte câțiva gilgani galăgioși slindându-și firea spre răcnituri neobicinuite: ungurii strinși din puținele sate ungurești ale românescului nostru județ. Se grăbesc cu toți spre cetate, unde vor fi repartizați la regimente și îmbrăcați în haina »împăratului«. În urma lor camioanele abia răsbesc să le tran-

Germanii din România se izolează de politica ungarilor din Ardeal.

Între nemții și ungurii din Ardeal s'a produs o ruptură cu urmări incalculabile. Nemții s'au declarat solidari cu românii în senzul contribuției celei mai largi la propășirea țării. Această atitudine a provocat o indignare nelimitată în rândurile partidului maghiar, totuși cel mai optimist dintre ei, n-au încetat să nădăjduiască o revenire a nemților la sentimente mai »ungurești. Își sprijină aceasta nădejde pe faptul, că între nemți s'a produs o ușoară sciziune și anume: deoparte fruntașul Brandsch, care se declară vrăj naș hotărât al oricărei politici ungurești, deoarece el spune, că sași și svabii din cuprinsul României nu pot avea nici în clin, nici în mănecă cu politica ungurească adăpată din credințe revizioniste, ci minoritatea nemțească trebuie să tindă spre un progres pe toate tărâmurile în cadrul și numai în cadrul actualului stat român, fiind bine cunoscut, că o revizuire a hotarelor ar însemna complectă maghiarizare a elementului sas sau svab, intrat sub stăpânire ungurească. Pe de altă parte, alt fruntaș german, Roth, inclină spre o amicitie cu ungurii din România, chiar cu riscul perderii celor câteva zeci de mii de germani din Sarmar, pe cari ungurii se străduiesc cu toată puterea să l declare unguri.

Sciziunea între nemți este numai aparentă. Spiritul lor practic va reuși să l desrobească foarte curând de orice sentimentalism slugărnice, inspirat din rămasășile unei terori din vremuri de stăpânire ungurească și astfel minoritatea ungurească este ameninșată să rămână cu desăvârșire izolată, știut fiind, că trâmățata prietenie evreo-maghiară e tot așa de solidă, ca... firul de palanjen. Tovie.

sporte lăd tele de lemn, iar în șir cu el câte-o băbuță își petrece nepotul a cărui voce bună contristează bizar cu ochii plânși ai bunicel Privindu-l simți o deosebită mângădere în suflet. Apariția lor te face să uiți grijile de tot flul care dospește în tine. E năd jd-a neamului care vine să ți soptască la urechi: Ce sunt toate urile care clo-cotesc în cel ce ne vor peirea, când în sufletele noastre mai arde încă opa ful de jertfă pentru țară. Ce sunt cobii urile cucuvelor nămite, când fiecare din noi la timpul dat va ști să culce pe urma celor opt sute mii de martiri din al căror sânge s'a înch-gat frumoasa împărăție a l.ănilor dintre Tisa, Nistru și Dunărea albastră.

V.n recruții. Convoiul lor ne reaminteste iarăși și iarăși, că dincolo de frământările politice învrăjbtoure de suflete este armată neînt nată a entusiastului nostru rege, care înfrățind popoarele conviețuitoare pe pământul țării românești, v.ghează neconținut la căpătâiul ne.mului.

Cronica politicii interne.

Comisiunea economică a guvernului crează în fiecare zi la alcătuirea planului economic general. El va fi gata a 20 Februarie și înaintat șefilor de partide.

Partidul național-lăărănesc a hotărât rechemarea în țară a D-lui Maniu.

D. Duca, șeful partidului liberal a făcut diferite încercări de înțelegere cu factorii politici, asupra unui eventual guvern de concentrare.

S'a depus pe biroul Camerei proiectul de lege pentru un nou regim al chirilor.

Într'una din ședințele trecute ale Senatului s'a desbătut problema crizei industriei noastre petrolifere și s'a cerut preț maximal pentru petrolul lampant și benzină.

Guvernul a desmintit știrile apărute în ziare, cu privire la o iminentă criză guvernamentală.

D. Lotar Răduceanu, deputat socialist, a depus la Cameră un proiect de lege pentru controlul averilor funcționarilor. Deasemenea guvernul pregătește un astfel de proiect.

S'a hotărât la Cameră ca societățile anonime care deși nu dau venituri, dau toluși conducătorilor lor, sub orice formă, câștigul real, să fie socotite din oficiu ca având un venit de trei la sută din capital. Asupra acestui venit se va aplica impozitul regulamentar.

Proiectul de monopolizare a spiritului

se pregătește la ministerul finanțelor și depunerea lui în parlament e în funcție de tratativele împrumutului extern. Prin acest proiect se va prevedea și desființarea legală a actualului sindicat al spiritului.

Comisiunea de legislație fiscală a Camerei, continuând discuțiunea asupra proiectului de lege contra cămetei, a hotărât, de acord cu d. Voicu Nițescu, ministrul justiției, ca dobânda convențională să fie redusă la 16 la sută, iar dobânda legală la 12 la sută.

Legea cumulului a fost depusă în sfârșit la senat.

Guvernul a elaborat un anteproiect pentru modificarea reformei administrative. Autoritatea prefectului politic se va întări, comunele de centru se desființază, aparatul administrativ se simplifică.

Ancheta administrativă cu privire la incidentele dintre muncitorii ceferiști și poliție, a stabilit că poliștii nu au tras în mulțime și precizează existența agenților comuniști în rândurile muncitorilor.

La adunarea Ligii agrare, de Duminică, 8 Februarie, s'au adus vehemente critici proiectului pentru valorificarea cerealelor.

D. Mareșal Averescu a plecat în Italia, la Aqul, unde va sta trei săptămâni, făcându-și cura obișnuită.

Congresul partidului liberal a fost fixat pentru ziua de 22 Februarie c.

După ultimile știri, împrumutul ar fi încheiat.

Limba unghurească în cinematografele municipiului.

Pentru unii mumi, sau pentru alții clumă.

Ni se aduce la cunoștință un caz extrem de trist. O absolventă a școlii normale din Arad a solicitat, în lipsa unei catedre, postul vacant de casieră la cinematograful din Grădiște. Numirea era cât pe aci să se facă, însă, vai, se constată ulterior că biata fată are un mare cusur: nu știe unghurește. Urmarea a fost un refuz categoric.

Foarte bine, funcționarii cinematografelor de sub obidădurea municipiului trebuie să cunoască limba tuturor cetățenilor din acest oraș. Dar atunci cum se face că în aceleași posturi se angajază cu ghotura indivizi suspecti cari nu știu o boabă românește. Cum adică, în Arad primează încă și astăzi, după 12 ani de viață românească, limba lui Tuhutum? Nu zău, ne vine a crede că totul e numai o frază iscodită cu scopul diabolic de-a ne induce într'o regretabilă eroare.

Cei vizați au cuvântul!

Rugăm colaboratorii nostri să nu ia în nume de rău dacă articolele D-lor vor apare, din cauza abundenței materialului, cu întârziere.

Prăvălie IN ATENȚIA AUTOMOBILIȘTILOR Prăvălie nouă!!!

MOTRISOL

ESTE CEL MAI BUN ȘI MAI EFICIENT ULEIU DE AUTOMOBIL. UN LITRU LEI 60. CANA ORIGINALĂ LEI 280. SINGURUL LOC DE CUMPARARE PENTRU ARAD ȘI JUR, Arad, str. Eminescu No. 15 VIZITAȚI ȘI VĂ CONVINGEȚI. FODOR. Nr. 105. 2-10.

Tot la francmasonerie...

Eu nu știu ce-i... aia, dar citez textual din protocolul celui de al 4-lea Congres internațional psychic, ținut la Paris:

„La franc-masonnerie n'est plus aujourd'hui qu'une association matérialiste aiguisée sur des buts précis, généralement politiques“.

Congresul pomenit grupează tot ce are lumea de astăzi mai strălucitor ca suflet și intelect, iar ca președinte pe celebrul profesor fiziologist Richet.

T.

Spectacole.

TEATRUL ORĂȘENESC.

Vineri, 13 Februarie 1931, orele 9 seara ansamblul Teatrului Național din București, în frunte cu dna Agepsina Macry-Eftimiu, va juca drama în 5 acte

„DAMA CU CAMELII“

de Alex. Dumas-Fils.

Sâmbătă, 14 Februarie 1931, orele 9 seara trupa Teatrului „Regina Maria“ din București va reprezenta piesa în 6 tablouri

„CĂLĂTORIA DIN URMĂ“

de C. R. Sheriff, cu Tony Bulandra și Ioan Manolescu.

CASSA DE PĂSTRARE GENERALĂ, S. A. DIN ARAD.

INVITARE.

Cassa de păstrare generală, S. A. din Arad, își va ține la 22 Februarie 1931, Duminică, ora 11 dimineața, în localurile băncii, Bulevardul Regina Maria Nr. 13 **adunarea generală a XIX-a**, la care se invită toți domniile acționari.

OBIECT DE ZI:

1. Darea de seamă a consiliului de administrație despre anul de gestiune 1930, supunerea bilanțului și contului de rezultat, încheiate la 31 Decembrie 1930. Raportul comitetului de supraveghere.
2. Propunerea consiliului de administrație, privitor la distribuirea beneficiului pe anul 1930.
3. Alegerea a 11 membri în consiliul de administrație și a 5 membri în comitetul de supraveghere pe timp de trei ani.
4. Propuneri.

Domniile acționari cari vor lua parte la adunarea generală sunt rugați a depune acțiunile lor sau chitanțele de depunere respective la ghișeurile băncii, cel mai târziu până la 21 Februarie 1931, ora 12 din zi.

Consiliul de administrație.

CASSA DE PĂSTRARE GENERALĂ, S. A. DIN ARAD.

ACTIVE

Contul bilanț încheiat la 31 Decembrie 1930.

PASIVE

Numerar în casă	12 882.179		Capital societar	—	32.500.000
Devize și cupoane	3 871.842 50		Fond ordinar de rezervă	14.050.000	
Disponibil la bănci	30.954.603 78	47.508.625 28	Fondul de rezervă al creanțelor dubioase	4.500.000	
Portofoliu de cambii	—	94.339.810	Fondul de pensii al funcționarilor	1.450.000	20.000.000
Debitori de cont curent	—	59 735 283 38	Depuneri spre fructificare și în cont curent	—	150.146.633 79
Hărții de valoare	—	11.428 692	Dividende neridicate	—	79.671 25
Imobil	—	2.000.000	Poziții tranzitorii	—	4 407.455
Inventar	—	1	Creditori de garanță	933.309	
Debitori de garanță	933 309		Incasso	21.345.543	
Incasso	21.345.543		Beneficiu:		
			Report din anul 1929	402.153 53	
			Beneficiul anului curent	7 476.498 09	7.878.651 82
		215.012.411 66			215.012.411 66

Arad, la 31 Decembrie 1930.

Pertru contabilitate: *Francisc Morocz*, șef contabil, contabil autorizat.

Consiliul de administrație

Rudolf Farago director general; *Adalbert Hegy*, președinte; *Aladar Lakatos*, director executiv. *Dr. Vasile Avramescu*; *Geza Bohm*; *Enric Brandeisz*; *Alexandru Doman*; *Dr. Cornel Iancu*; *Sigismund Keppich*; *Nicolae Oravetz*; *Adolf Schwarz*.

Arad, la 31 Decembrie 1930.

Datele acestui bilanț au fost examinate de noi, găsite în regulă și conform cu scriptele și registrele societății. Aderăm la propunerea consiliului de administrație privitor la distribuirea beneficiului net.

Comitetul de supraveghere:

Arminiu Meer, președinte; *Iosif Holtzelsen*; *Ludovic Kaufmann*; *Dr. Silvia Pascuța*; *Geza Szerenyi*, exp. contabil.

Economice - Financiare

Bilanțul Cassei Generale de păstrare s. a. Arad.

În Nrul de azi al ziarului nostru publicăm bilanțul unei bănci minoritare din Arad: Cassa Generală de păstrare s. a. Nu ne putem reține de a nu face câteva aprecieri asupra lui.

Bilanțul arată un total de active de 215 mil. Lei, dintre care peste 94 mil. Lei (aproape 44%) sunt plasate în scont și 47½ mil. Lei (aproape 23%) sunt numărări și disponibilități la bănci. Cele două sume laolaltă sunt aproape egale cu totalul depozitelor spre fructificare; încât aceasta eclatantă mobilitate extremă denotă o precauțiune și perspicacitate potrivită vremurilor de azi. Constatarea servește spre deosebită laudă conducerii prudentă a băncii.

De altcum situația solidă a băncii o dovedește și existența unor rezerve de 20 mil. Lei la un capital de acțiuni

de 32½ mil. Lei, iar obligamentele de plată a băncii nu fac nici 75% din totalul pasivelor, sau cu alte cuvinte 25% din capitalul de operațiuni al băncii este capital propriu. Faptul că, între pasive au găsim nici un credit de reescont, dovedește, că banca are suficiente capitaluri achiziționate pe altă cale, și mai ieftine, decât creditul de reescont, dar mai dovedește în același timp că banca se restrânge la un volum de afaceri potrivit vremurilor de azi, ceea ce ea face foarte bine și cuminte.

Mărturisim sincer, că ne-a făcut plăcere analizând acest bilanț, căci atunci când vedem în jurul nostru atâtea ruine și cimitire, rezultat al crizei grozave economice, ocolo unde vedem viață, ne bucură și înviorează.

ARGUS

Din capitală

România în fotografii

Frumusețea unei țări, zice d. N. Iorga, se rezumă la trei elemente caracteristice: pădure, apă și piatră. Sub acest punct de vedere, cel mai just, noi trăim pe un pământ din belșug dăruit, căci priveliștele României sunt dintre cele mai încântătoare, și vor fi mai mult apreciate, când turismul, această știință a cunoașterii și organizării frumosului natural, va lua la noi în țară, o dezvoltare similară cu cea din străinătate. Și când, frumosul natural va fi mai bine cunoscut și apreciat în străinătate, România se va bucura de aprecieri mai mari.

Eforturile pentru cunoașterea țării în străinătate, trebuie însă centralizate și puse în circulație. Acest scop caută să-l atingă biroul presei, dela Președinția Consiliului.

În viața externă a unei țări e de o însemnătate mare, propaganda în străinătate. Un exemplu grăitor avem în chestiunea revizuirii tratatelor de pace. Dacă Ungaria n'ar avea un serviciu de propagandă așa cum îl are ideea revizuirii tratatelor, n'ar avea azi amploarea pe care o are. Și dacă România, cea mai interesată, în urma propagandei ungare ar fi căutat să contrabalanseze câtuș de puțin propaganda ungară, poate că aceasta n'ar fi avut rezultatele pe cari le-a avut. Dar se pune întrebarea: acei a căror menire era să activeze pentru cunoașterea României, ce-au făcut? Răspunsul? Ar fi prea trist dacă l-am spune așa cum este. De vre-o 2-3 ani încoace însă, lucrurile s'au schimbat. Atașajii noștri de presă, au început să-și înțeleagă menirea. Oameni ca Lucian Blaga, Aron Cotruș, Dr. Dragu, Anastasiu etc. au reușit să facă țării noastre o atmosferă favorabilă, în străinătate. Secundați în mod admirabil de Biroul Presei, au reușit, să capteze atenția lumii străine asupra noastră. Și rodul activității lor se vede: numere speciale din revistele și ziarele străine au fost consacrate României. Astfel, ne mulțumim să enumerăm câteva: „The Manchester Guardian“, „The New-York Herald“, albumul revistei L'illustration, apoi, „Le Figaro“, „Deutsche Allgemeine Zeitung“, „Neue Freie Presse“ „Baltsche Presse“ „7 Dni“, „Vreme“

„Epoka“ etc. Ar fi prea lung pomelnicul. Apoi expozițiile dela Poznan, Barcelona, Bruxelles etc.

Nu numai în ce privește propaganda în străinătate au survenit îmbunătățiri radicale, ci chiar în ceea ce privește cunoașterea țării, chiar în țară. „Educația Poporului“ această creație care a început să devină utilă, face o intensă propagandă Culturală-sanitară, la sate. Acum la 1 Feb. Biroul Presei despre care am mai amintit, în colaborare cu Turing-Clubul Român, a deschis, în localul „Librăriei de stat“ o interesantă expoziție: *România în fotografii*.

Peste două sute de priveliști din toată țara, sunt obiectul acestei expoziții. Din lungul și latul Țării, din munții Bucovinei până'n valea Dunării, din șesul Basarabiei până'n șesul Tisei, orașe și sate cu lucrurile caracteristice sunt redată în fotografii reproduse în mod ireproșabil. Monumentele istorice, mănăstirile din Muntenia și Moldova, castele istorice, tac parte integrantă din tablouri. Ciobanii din munți și pescari din valea Dunării, nu sunt uitați. Industria — așa cum o avem — cu toate ramurile ei, e onorabil reprezentată.

Toate acestea sunt dovezi, că s'a început și la noi o muncă de pe urma căreia nu vom putea avea decât foloase.

Și ar fi bine ca lucrul bun să nu se sfrășească la început.

Augustin Miclea.

Bapțiștii în plin progres?

Ziarul Aradul a înțeles în totdeauna a-și îndeplini o datorie de a preveni poporul de curentele ce au consecințe daunătoare neamului și mai ales Bisericii strămoșești. Mulți — durere — sunt aceia cari nu se sesizează de aceste adevărate pericole ce amenință Sf. Biserica și scumpa noastră Patrie făurită cu atâtea jertfe. Unul din aceste pericole este și bapțișmul, care subminează temelia așezămintelor noastre. Nimeni nu-și dă seama că mâna străină — ijdovească — și arginții lui Iuda, lucră prin acești inconștienți, pentru a vinde și a strica sufletele punându-le în slujba satanei. Semnalăm un caz deosebit foarte caracteristic, săvârșit de *adeptii înșelătoarei învățături sectare*, cari sfidează în trufia lor și cele Sfinte, fără să-și dea seama ca bătându-și joc de acestea săvârșesc cel mai mare păcat. Saptămâna trecută cu ocazia unei predici ținută de un predicator bucureștean, în com. Pleșcuța, s'a iscat un incident între «făcătorii de pace» care a degenerat într-o luptă din care Sf. Scriptură a suferit mai mult, fiind tavălită prin nămolul străzilor Pleșcuței. Și în urma acestei scene «creștinești» mulți au revenit la strămoșeasca lor lege sub pavăza credinței adevărate luând sabia Duhului Sfânt care e cuvântul lui D-zeu. Sătenii Pleșcuței și odată cu ei toată opinia publică este din nou convinsă de fariseismul acestor ignoranți cari și-au pierdut simțul realității! Iată Bapțișmul ca împlinitor al Evangheliei păcii! Poporul narcotizat de vicleniile acestor mânători de săgeți deavolești începe a se deștepta, devenind din ce în ce tot mai fideli Bisericii ortodoxe care a avut un rol atât de însemnat în conservarea noastră etnică și națională. Am semnalat numai un caz din nenumăratele lor fapte cari stau în deplină contradicție cu morala. Oare «Farul Mântuirii» care publică un articol plin de sofisme intitulat «Bapțiștii în plin progres» în fariseismul lor fanatic, nu posedă un gram de conștiință care să-i mustreze? Constatăm cu bucurie că poporul începe a-și da seama de ignoranța acestor sclavi ai Satanei, și alături de neobositul iubitorul, și aprigul luptător al credinței strămoșești P. S. S. Episcopul Grigorie va lupta pentru apărarea Sf. noastre Biserici ortodoxe care ne hrănește cu laptele cel mai dulce al învățăturilor lui Iisus Hristos, împotriva lupilor răpitori, — semnificația bapțiștilor de azi — cari ar trebui să înțeleagă odată pentru totdeauna versurile dela Sirah c. 3. v. 20:

«Cele mai presus de tine nu le căuta, și cele mai tari decât tine nu le cerca nebunește!»
Horia Vișoia.
stud.

**Cumpărați eftin dela
de Coloniale și Delicatose
Ioan Vizsnyiczai
— Arad —
Moțianu și Barițiu colț.**

România minorităților

Există o seamă de politicieni cari din exces de zel filomonitor, sau... demagogic, afirmă că vrea să le dea crezare, că nuțesc o politică de cea mai largă libertate pentru minorități. Atât de largă, că zic ei — trebuie să facem concesiuni favoruri minorităților, chiar dauna elementului majoritar. Adecă să stăruim în iobăgia noastră, ca slugi umile și supuse șefilor pânirilor minorităților din România.

Opunem acestei demagogii devăruri fixe și imutabile.

Armonia cetățenilor într'un stat are la bază legea adaptabilității. Cel mai slab se adaptează în cel mai tare, minoritatea la majoritate. La baza adaptabilității stă instinctul de conservare. Când este satisfăcut, n-are nevoie de adaptabilitate la mediu, deci de politică de toleranță slugarnică. Duce în mod fatal la perpetuarea stărilor actuale: pretențiile și stăpânire ale minorităților asupra majorității. Căci linia mijlocie nu va fi niciodată idealul celui, care a fost mai înainte stăpân.

Ce este instinctul de conservare în termen vulgar: frica. Iar sursa fricii *puterea*. Sunt însă două feluri de puteri: una, isvorâtă din conștiința propriei slăbiciuni, și cea care se transformă în tină și persecuție, cealaltă este *puterea isvorâtă din încrederea în forța proprie*. Întâia provoacă reacție, a doua dorință de adaptabilitate. Întâia, este aceea care s'a inspirat politica ungurească de *maghiarizare*, politica de care trebuie să ne păzim de foc și a doua este aceea de care trebuie să se inspire politica tuturor partidelor politice românești.

Cari trebuie să fie formele de manifestare ale acestei puteri? Vrem noi oare să romanizăm minoritățile din România? Nu știm care ar fi nebunul să ceară așa ceva. Preferim de o mie de ori mai mult o minoritate ungurească, nemțească mândră de virtuțile ei naționale, conștientă demnă, unei avalanșe de renegești dubioși.

A persecuta aceste minorități, ar fi să recunoască o neîncredere formală în vitalitatea noastră. Deși în persecuție, ai libertăți desăvârșite, însă nu în dauna majorității, nu în chip de prerogative!

Dreptate absolută și egală pentru toți cetățenii țării; libertate de cultului, individului și averii; libertate respectate cu sfințenie și fără nici o excepție. Acestea sunt condițiile, cari pot crea respectul față de autoritatea de stat, încrederea în stat și dorința de adaptabilitate. Iar nu nemernica supralicităție demagogică de favoruri, care a exploatat credulitatea minorităților până acuma, indignându-le pe cele deopotrivă ca și pe români.

Locuința cu 3 camere marșarțate, toată zidită cu soare, cu toate dependențele și confortul, etajul prim, pe 1 mai 1909 de închiriat.
Str. Șincal No. 22.
A se interesa la Dr. Cucu.

NUMAI strungari
mecanici
capabili și versași se caută.
Oferte la redacția ziarului
„Aradul“ sub „STRUNGARI 115“.

Reclama este sufletul comerțului!

Cocaina de Pittigrili.

Cocaina a fost un subiect pe care au tratat mulți scriitori de dată mai recentă. Să citim cărțile în care se vorbește de viața mondenă a unei metropole și vom găsi de multe ori oameni îngîmbeși acestui viciu. Intre ei Pittigrili nu e măcar nici învârtitor, fiindcă lucrurile sunt tratate de puit și nu e nici superior fiindcă alții nu putut să trateze acest subiect tot atât de bine, dacă nu chiar mai bine. Spunând aceste lucruri nu afirmăm însă că el nu și-ar avea meritele sale. El nu tratează îndeajuns de științific viața cocainomanilor, e și de înțeles, de ce tendința sa nu e de a scrie un roman.

Eroul său principal, cum e lucru de înțeles, e cocainoman, devenit doar din curiozitate așa, cum devin toți, un personaj lipsit de idealuri, ba chiar de dorințe, blazat, așa cum e mediul întreg în care trăiește și, lucru curios acesta, oricât e de pilcistit de viață, se sinucide din disperare, sau mai bine zis din gelozie, fiindcă nu are apartenut în întregime femeia pe care ar fi dorit-o. Aici e marea greșală a autorului, e însă o greșală în favoarea sa și mai ales al romanului său scriind sfârșitul tragic al unui cocainoman lipsit de orice emoțiuni sufletești, romanul ar fi devenit fără nici o variație și atunci a făcut să intre în viața în acțiune. Eroul său confundă femeia cu cocaina, mai bine zis vrea ea să îl devie un fel de cocaină în timp ce e preocupat de ea. Toți e lucru cunoscut că cei subjugati de cocaină nu mai găsesc nimic fermecător afară de drog și mai puțin împartă iubirea, fiindcă prin întreținerea stupefianților ei sunt eliberați de prejudecățile umane și au posibilitatea de a judeca rece și independent toată structura societății, deci ei cari eliberați de omenească nu pot să se sinucidă din dragoste și mai puțin din gelozie. Spun că e un desavantaj pentru structura fizică a romanului dar nu e mai puțin adevărat că fost un lucru cât se poate de necesar pentru acțiunea romanului.

Cocaina e o carte ușoară care nu are pretențiunea de a studia nici societatea și mai puțin încă sufletul omenească. E scrisă pentru marea publică, care nu vrea să învețe dintr-o carte ci să se amuze, către aceștia se îndreaptă cartea lui Pittigrili. La acestea se mai adaugă și stilul amuzant care e scrisă, spiritele împrăștiate și dărnicie și ironiile adresate în toate părțile. Ceeace se remarcă însă în ea sunt dialogurile naturale ceeace e rar chiar în cărțile de genul „Cocain-ei”. În afară de aceste mai sunt și justele observații asupra diferitelor situații mai ales nota originală în care autorul le exprimă și dacă l se poate tribul autorului ceva, l se poate atribui sinceritatea, fiindcă nu a căutat să ascundă în fraze meșteșugite și edante sau să exprime în cuvinte mari, lucruri de nimic, așa cum deseori le face la mulți scriitori.

Aceste li sunt calitățile bune fiindcă e lângă părțile sale rele trebuie să lbe și părți bune, dovadă succesul lucrurilor sale la un public care dacă ci nu cere mult, totuși cere ceva și tre e cât se poate de mulțumit de Pittigrili.

Eugen V. Popa

Anunț de căsătorie.

Un tânăr domn român, funcționar, în familie bună, dorește căsătorie cu o tânără, etate mijlocie, cu zestre, amai adrese serioase a se trimite la administrația acestui ziar sub «fericire».

Cinema. Un Tango pentru tine.

Mercuri a avut loc reprezentația pentru presă a filmului Un Tango pentru tine. Subiectul filmului e aproape același ca la Două inimi într'un vals. Diferența rezidă în montare, care e mult mai fastuoasă și în muzica delicioasă ce însoțește fiecare scenă a filmului ce rulează la Central.

Unitatea și frumsețea filmului pierd foarte mult prin introducerea unor scene cu subiect luat dintr'o îngâmfare ce ar vrea să fie unguerească și a scenelor luate din câmpia Tisel.

Fără această absurdă intercalare, filmul, în care e risipită atâta tinerețe fast și muzică s'ar prezenta foarte bine.

Un cuvânt și pentru cel dela comisia de censură a filmelor. Dacă sunt oprite filmele cu scene din viața militară unguerească, de ce nu oprește și filmele de soiul acesta?

S. M.

SOCIETATEA PRINCIPELE MIRCEA pentru protecția copiilor, organizează pe ziua de 21 Febr. ora 10 seara

O serată dansantă cu program artistic în saloanele Căminului Industriașilor.

Avantajile

absolvirii școlii de ucenici.

Ministerul Instrucțiunii Publice prin Ordinul circular No 160, 664/1930, pune în vedere direcțiunilor dela școlile de ucenici din întreaga țară, că absolvenții acestor școli, se bucură de avantajul art. 53. din Legea Recrutării, prin urmare fac armata cu termen redus.

Aceste dispozițiuni au avut un efect extraordinar asupra elevilor dela Școala de Ucenici Industriali din localitate. Ucenicii, cari în trecut se emulau prin desinteresare de carte azi se pregătesc la studii, ca și elevii celorlalte școli secundare, în vederea obținerii certificatului de absolvire.

Fiind în preajma asentațiilor, calfele române, absolvenți al școlilor de ucenici, să se prevadă cu acest certificat, pentru a li-se asigura avantajile art. 53. din Legea Recrutării. Nr. 125. 1-1.

Nr. G. 26288/1930.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

În baza execuției de executare efectuată în ziua de 26 Septembrie 1930 pe baza deciziei Judecătoriei mixte Arad cu Nr. 2817/1930 obiectele sechestrate în procesul verbal de execuție Nr. G. 26288/1930 4 mese de lucru pentru tâmplari, 3 presuri mari din fier, 4 sufragerii complete și alte obiecte prețuite în suma de Lei 27500 cuprinse în favorul firmei urmăriitoare Cassa Agricolă de Păstrare Arad-Cenedana din Arad reprezentat prin Dr. Joan Köpf și Dr. Ștefan Issekutz advocați în Arad, contra urmăritului pentru suma de Lei 4340 capital, interese de 155% dela 19. Februarie 1930 precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad Strada Dna Balașa Nr. 176 în ziua de 5 Martie 1931 la ora 10 1/2 a. m. conform art. de lege IX. Ș-ului 107 și 108 din anul 1881 al legii de exec. Aceasta licitație se va ține și în favorul lui Deutsch Aladár.

Arad, la 5 februarie 1931. 1-1 Șef portărel. indescifrabil.

Jocurile noastre distractive.

În Nr. 11 din 25 Ian. 1931, a început publicarea primei serii de jocuri, care dau dreptul de participare la

„Concursul de jocuri cu premii”

instituit de ziarul nostru. Concursul constă din 8 serii de câte 3 jocuri. Deslegările se pot trimite după publicarea fiecărei serii sau deodată, cel mai târziu după 10 zile dela publicarea ultimei serii. Soluțiile vor fi redactate pe o singură pagină, cu multă îngrijire. Problemele de „cuvinte încrucișate” vor fi scrise citet, de preferință pe o foaie cu pătrățele. Deodată cu trimiterea soluțiilor, deslegătorii vor anexa și cuponul seriei respective, altfel deslegările nu se vor lua în considerare. Soluțiile se vor trimite Redacției ziarului „ARADUL” în plic închis, cu mențiunea „Pentru jocuri”. Fiecare soluție va fi semnată cu numele adevărat și cu adresa exactă a deslegătorului. Pentru unele lămuriri cerute de deslegătorii jocurilor noastre, vom institui o „Poștă a jucătorilor”. Cei cari vor să ne trimită jocuri și probleme spre publicare, sunt rugați a ne tri-

mite deodată și soluțiile exacte. Redacția își ia dreptul să selecționeze aceste jocuri și să facă îndreptările cuvenite.

Jocurile noastre pentru concursul întâi fiind în număr de 24 (8 serii), prin tragere la sorți ziarul nostru va acorda următoarele

„Premii”:

- I. Un obiect după alegere dela magaziu de sticlărie „Fischer” din Arad, în valoare de 400 Lei, deslegătorului care a trimis 24 soluții juste. II. Un obiect după alegere dela acelaș magazin în valoare de 250 Lei, deslegătorului care a trimis 20 soluții exacte. III. Acelaș, în valoare de 150 Lei, deslegătorului care a trimis 18 soluții bune. IV. Un abonament pe timp de 1 an al ziarului „Aradul”, deslegătorului de 15 jocuri. V. Un abonament pe timp de 1/2 an al ziarului „Aradul”, deslegătorului de 12 jocuri. VI. Un volum din literatura română, deslegătorului de 10 jocuri. VII. 10 buc rădăcini de Dahlie (Georgine) de diferite spuri, deslegătorului de 5 jocuri. Redacția.

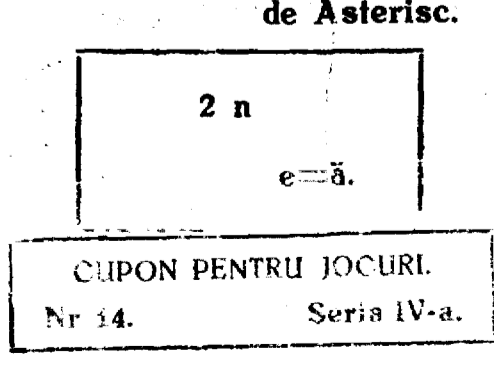
Cuvinte încrucișate Seria IV.

Problemă trimisă de: D. Ardeleanu.

Grid for crossword puzzle with letters and numbers. Includes words like ZAROCHE, FOUCAULD, TUDARLAS, etc.

Orizontal: 1. Post-paiolog-român. (1859-1919). 8. A fi dibaciu. 15. Scriitor francez (1613-1680). 17. A răsună. 18. Ciobani de țără. 19. Nume de băiat. 20. Măsură de capacitate. 22. Femei, fără cap. 23. Rup. 24. Metal (inv.). 25 Râu în Franța. 26. Povești. 27. Băț crestat de măsurat țuca. 28. Până într'atâta. 30. Râu în Franța. 31. Regina Angliei (1665-1714). 32. Puiu de capră. 33. Articol. 35. Primul cuvânt din fantasticul roman al lui Apulée. 36. Simbolul credinței. 37. Sclav la vechii Spartani. 38. Armă veche. 40. Fluviu în Franța. 42. Ființă. 43. Suferință (Buc.). 45. Preot italian (1515 - 1595). 47. Lac în Elveția. 50. A inventa. 51. Oraș în Sudanul oriental. 52. Mic hăstar. 53. Întepător și ostii (fig) 54. Anagramă din DETO. 55. Sucală. 57. Cicăleală (pop). 58. A împreuna (inv) 59. Părinte al bisericii, (346-420). 61. Cadou. 62. Afet grec (sec. VI a. Cr.) 3 cuv. 65. Mică țară în Franța veche. 66. Bucată ruptă de haină (-e). (inv.)

Rebus.

Vertical: 1. Domnul Moldovei (1510-1512). 2. Erudit latinist și istoric român (1810-1881). 2 cuvinte. 3. Fiica lui Minos (Mit). 4. Interjecție. 5. Uzinele Comunale Timișoara. 6. Lagună în tinutul Hérault (Franța) 7. De aer 8. Trămbiță. 9. Oraș în România. 10. Adverb. 11) Negeție. 12 Oraș în Statele-Unite. 13. Oraș în Franța, patria lui Pascal, (2 cuv.). 14. Rege în Creta (Mit). 16 Friptură la grătar. 21. Plantă. 23. Animale domestice 28 Tipul perfecțiunii. 29. Magistrat francez (1595-1652). 32. Epocă remarcabilă. 34. Fluviu în Bulgaria. 38 Unul din cele 4 timpuri ale anului. 39. Cari cred prea ușor tot ce le spui. 41. Feculă extrasă din cereale, etc. 43. Luptător cu taurii, însă fără cap. 44. Soldat din tabără. 46. Cămașă de țărăncă. 48. Consiliu de administrațiune. 49... stima lacurilor (numele unui roman nou, de un mare scriitor român). 50. În cifre romane 300. 55. Savant naturalist italian (1626-1698). 56. Localitate în Franța, patria lui Fontanes, Hippeau, etc. (fără inimă). 59. Diviziuni de timp (inv.). 60. Al meu, în l. franceză. 63. Dărmatin (Tr.) 64. Vina e a mea, rușinea e a...

Enigmă.

de: Cimpoieș Nicolae, student, Arad. Legați o plantă de un lemn, și veți da de un mareșal francez (1800-1895).

Cetiți și răspândiți ziarul „ARADUL”

